אין מנקין אותו אבל בית דין של מטה מלקין אותו ומנקין אותו א"ל רב פפא לאביי ואימא לא תיהוי ליה נקיות כלל א"ל אם כן לכתוב קרא לא ינקה ולישתוק ה' למה לי בית דין של מעלה הוא דאין מנקין אותו אבל ב"ד של מטה מלקין ומנקין אותו [א] אשכחן שבועת שוא שבועת שקר מנלן רבי יוחנן דידיה אמר לשוא לשוא שני פעמים אם אינו ענין לשבועת שוא תניהו ענין לשבועת שקר דלוקה [א] מתקיף לה רבי אבהו שבועת שקר היכי דמי אינימא דאמר שלא אוכל ואכל התם [ב] הוא מעשה (א) עבד ואלא דאמר שאוכל ולא אכל ההוא מי לקי והאיתמר [ג] שבועה שאוכל ככר זה היום ועבר היום ולא אכל רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש אמרי אינו לוקה ר' יוחנן אומר אינו לוקה [א] דלאו שאין בו מעשה הוא וכל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו ור"ל אמר אינו לוקה משום דהוה ליה התראת ספק [ג] [ב] וכל התראת ספק אין לוקין עליו אלא א"ר אבהו תהא באכלתי ולא אכלתי ומאי שנא [ג] דקא מרבה אכלתי ולא אכלתי מאוכל ולא אכל אמר רבא בפירוש ריבתה תורה שקר [ד] דומה לשוא מה שוא לשעבר אף שקר לשעבר איתיביה רבי ירמיה לרבי אבהו [ד] שבועה [ג] שלא אוכל ככר זו שבועה שלא אוכלנה שבועה שלא אוכלנה ואכלה אינו חייב אלא אחת וזהי שבועת ביטוי שחייבין על זדונה מכות ועל שגגתה קרבן עולה ויורד זוהי למעוטי מאי לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי דלא לקי לא זו היא דעל שגגתה מייתי קרבן אבל אכלתי ולא אכלתי לא מייתי קרבן ומני רבי ישמעאל היא [ה] דאמר אינו חייב אלא על העתיד לבא אבל מילקא לקי אימא סיפא זוהי שבועת שוא שחייבין על זדונה מכות ועל שגגתה פטור זוהי למעוטי מאי לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי דלא לקי לא זוהי דעל שגגתה פטור מקרבן אבל אכלתי ולא אכלתי מייתי קרבן ומני ר"ע היא דאמר [ו] מביאין קרבן לשעבר והא אמרת רישא רבי ישמעאל אלא מדסיפא רבי עקיבא רישא נמי רבי עקיבא ורישא לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי אלא למעוטי אוכל ולא אכל [ה] ומאי שנא [ו] משום דקאי בלהבא ממעט להבא קאי בלהבא ממעט לשעבר: ומימר: א"ל רבי יוחנן לתנא לא תתני ומימר משום דבדיבורו עשה מעשה: [ז] המקלל את חבירו בשם: מנלן א"ר אלעזר א"ר אושעיא אמר קרא [1] אם לא תשמר [ח] וכתיב [2] והפלא ה' את מכותך [ז] הפלאה זו איני יודע מהו כשהוא אומר [3] והפילו השופט והכהו לפניו הוי אומר הפלאה זו מלקות אימר אפילו שבועת אמת בהדיא כתיב [4] שבועת ה' תהיה בין שניהם אימר הני מילי [ח] לפיים את חבירו אבל מילקא לילקי לא מצית אמרת דהכתיב [5] ובשמו תשבע ההוא מיבעי ליה [ט] לכדרב [ט] דאמר רב גידל אמר רב [ד] מנין שנשבעין לקיים את המצות שנאמר [6] נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי צדקך הכתיב קרא אחרינא [י] [7] ובו תדבק ובשמו תשבע אלא למאי אתא למקלל [ה] את חבירו בשם ואימא [י] למוציא שם שמים לבטלה מי גרע מקלל את חבירו בשם ממוציא שם שמים לבטלה אנן הכי קא קשיא לן אימא מוציא שם שמים לבטלה תיסגי ליה במלקות אבל מקלל חבירו בשם כיון דקעביד תרתי דקא מפיק שם שמים לבטלה וקמצער ליה לחבריה לא תיסגי ליה במלקות

לא

אין מנקין אותו. דכתיב [שמות כ] כי לא ינקה ה': **נקיות כלל.** דאין מלקין אותו בית דין שלמטה: **אשכחן שבועת שוא.** דכתיב (שמות כ) אשר ישא את שמו לשוא והיינו שבועת שוא כגון נשבע לשנות את הידוע לאדם: **שבועת שקר.** מפרש לקמן היכי דמי: **מנלן.** דלקי עלה: **מעשה עבד.** ודין הוא דלילקי שהרי אכל ועשה מעשה: **ולא אכל.** [יא] דלאו היינו מעשה: **וכי האי גוונא מי לקי.** בתמיה: **משום דהויא התראת ספק.** דאי אתרו ביה הזהר בך שתאכל הככר שנשבעת עליה יכול לומר אין לי בית מיחוש בהתראה זו דאכתי יש לי שהות וכן כל היום כולו ואפי' כי עבר היום יכול לומר [יב] שוכח הייתי ולא נזכרתי לא בשבועה ולא בהתראה ואינו לוקה: **תהא באכלתי ולא אכלתי.** כלומר תהא שבועת שקר בנשבע שלא אכל ואכל או שאכל ולא אכל דהכא ליכא שום מעשה דהא לשעבר נשבע: **ומאי שנא אכלתי ולא אכלתי.** כלומר מאי איריא דקא ממעט אוכל ולא אכל ממלקות טפי מאכלתי ולא אכלתי הא בתרוייהו ליכא שום מעשה: **שבועת שקר דומיא דשבועת שוא.** כדמפקא [יג] לעיל לשוא לשוא שתי פעמים: **מה שבועת שוא שהיא לשעבר.** דכי נשבע על עמוד של אבן שהוא של כסף היינו לשעבר דלשעבר קודם שנשבע הויא אבן כמו שהיא עכשיו ומה שוא לוקה עליה כדאמרי' לעיל [יד] בב"ד שלמטה מלקין ומנקין אותו אף שקר לשעבר דהיינו אכלתי ולא אכלתי לאפוקי אוכל ולא אכל שהוא להבא: **שבועה שלא אוכל ככר זו וכו'.** דהא נשבע תלת זימני שלא יאכל אותו ככר: **אינו חייב אלא אחת.** כדאמרינן בשבועות [כז:] דאין שבועה חלה על שבועה: **וזו היא שבועת ביטוי.** דקאמר קרא לבטא בשפתים להרע או להיטיב וגו' [י] וזו היא שבועת ביטוי שמוציא בשפתיו שלא יאכל אותו ככר אבל לא גזיל מידי לחבריה אבל שבועת העדות ושבועת הפקדון [טו] מביא על הזדון כשגגה אשם: **למעוטי מאי.** דאין חייבין על [טז] זדונה מכות: **לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי.** דאע"ג דהויא שבועת ביטוי דלא לקי משום דלהרע או להיטיב כתיב דמשמע להבא פרט לשעבר כגון אכלתי ולא אכלתי ואכתי שבועת שקר היכי דמי: **לא מייתי קרבן.** משום דלהרע או להיטיב גבי קרבן קאי אבל [יז] ממה נפשך חייב עליה מלקות דומיא דשבועת שוא (ב): **דאמר.** [יח][ר"י] במס' שבועות (דף כה.) אינו חייב אלא על העתיד לבא: **זו היא שבועת שוא.** סיפא דההיא משנה דלעיל הויא האי זו היא שבועת שוא וכו': **ורישא לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי.** דאכלתי ולא אכלתי ודאי חייב על שגגתה קרבן [יט]: **ומאי שנא.** דממעט [כ] אוכל ולא אכל מקרבן וקא מרבי אכלתי ולא אכלתי מסיפא דחייב קרבן: ומשני מסתברא רישא למעוטי אוכל ולא אכל: **דקאי בלהבא.** דקתני שבועה שלא אוכלנה וממעט להבא כגון אוכל ולא אכל: **אבל קאי בלהבא וממעט לשעבר.** בתמיה. כגון אכלתי ולא אכלתי: **לא תיתני מימר.** בכלל שאר לאוין שאין בהן מעשה: **דבדבורו עושה מעשה.** שעושה מחולין קדשים: **אם לא תשמור לעשות וגו'.** עד ליראה את השם שיתיירא שלא להוציא את השם לבטלה וכן מקלל את חבירו בשם מוליאו לבטלה וכתיב והפלא ה' את מכותך שיטול מכות והיינו מלקות: **אפילו שבועת אמת.** דקא מזהר קרא דאפילו שבועת אמת לא ליעבד בשם שמים ואי עביד והפלא ה' את מכותך שיטול מלקות: **בהדיא כתיב.** דשרי למיעבד: [כא] **לפיים חבירו.** שלא יהא תובעו ממון אבל מילקא לילקי הואיל ומביא עצמו לידי שבועה: **ובשמו תשבע.** דשבועת אמת שריא למעבד: **לקיים המצוה.** כדי שלא יוכל לחזור בו שנאמר נשבעתי ואקיימה וגו' ואהכי איצטריך האי קרא ובשמו תשבע לאשמועינן דנשבע לקיים את המצוה מותר: **הכתיב קרא אחרינא ובשמו תשבע.** דתרי קראי כתיבי ובשמו תשבע חד בואתחנן וחד בוהיה עקב חד מיבעי ליה דנשבע לקיים את המצוה [כב] ואידך לשבועת אמת: **אלא למאי אתא.** האי אם לא תשמור וגו': **למקלל את חבירו בשם.** דודאי לקי אע"ג דלא עביד מעשה: **שם שמים לבטלה.** אבל מקלל את חבירו בשם לא לקי: ומהדר ליה לאו כל דכן הוא: **דהיכא דקא עביד תרי איסורי לא תיסגי ליה במלקות.** ואף על גב דלקה אפילו הכי לא נתכפר עדיין במלקות לחודיה:

שבועה שלא אוכל ככר זו [יג] שבועה שלא אוכלנה ואכלה אינו חייב אלא אחת. ודוקא נקט שבועה שלא אוכל תחילה דאי אמר שבועה שלא אוכלנה שבועה שלא אוכל חייב שתים דשלא אוכלנה משמע כולה וכי הדר אמר שבועה שלא אוכל משמע כלל ובשבועות (דף כז:) מפרש אמאי תנא שלא אוכלנה שני פעמים [יז]: **ומאי** שנא. פרש"י מאי שנא דממעט אוכל ולא אכל [יח] מקרבן וקמרבי אכלתי ולא אכלתי מסיפא דחייב בקרבן ולא נהירא דאי אמר למעוטי אוכל ולא אכל לא קשיא מידי אבל אי אמר איפכא אז תיקשה לך [יט] ור"י פירש ומאי שנא דמפרש לה כרבי עקיבא לוקמא כר' ישמעאל ורישא למעוטי אכלתי ולא אכלתי מקרבן וסיפא למעוטי אוכל ולא אכל ממלקות ומשני קאי בלהבא כו': **ומקלל** חבירו בשם מנלן. אם לא תשמור לעשות והפלא ואזהרתיה מהכא לא תקלל חרש אי נמי מהאי קרא גופיה:

עין משפט נר מצוה

כב א מיי' פ"ד מהלכות שבועות הלכה כ:

כג ב מיי' פט"ז מהלכות סנהדרין הלכה ד [ע"ש דפסק דלוקין על התראת ספק]:

כד ג מיי' פ"ד מהלכות שבועות הלכה ט:

כה ד מיי' שם פי"א הלכה ג טוש"ע י"ד סימן רג סעיף ו:

כו ה מיי' פכ"ו מהלכות סנהדרין הלכה ג ועיין בהשגות ובכ"מ טוש"ע ח"מ סימן כז סעיף א:

כז ו מיי' פי"ב מהלכות שבועות הלכה יא:

◆

שינויי נוסחאות

א] דלוקה מגדף בה ר' אבהו (ש"מ) **ב]** תיבת הוא נמחק (ש"מ) **ג]** שנא אכלתי ולא אכלתי אמר רבא, ועל תיבות דקא מרבה, מאוכל ולא אכל נרשם קו להורות כי לפ"ד צריך למחקו (ש"מ) **ד]** שקר דומיא דשבועת שוא מה שבועת שוא לשעבר שהוא אומר על שיש שהוא של זהב שהוא משקר בשעת השבועה אף שקר לשעבר אכלתי ולא אכלתי (ש"מ) **ה]** נ"ל אוכל ולא אכל ממלקות אבל קרבן מחייב ומ"ש וכו', וכ"ה בשבועות שם להדיא (מרא"כ) **ו]** שנא דקאי בלהבא ממעט להבא (ש"מ) **ז]** ומקלל את חבירו (ש"מ) **ח]** תשמר וגו' וכתיב (ש"מ) **ט]** כדרב גידל אמר רב דאמר (ש"מ) **י]** על תיבות ובו תדבק נרשם קו להורות כי לפ"ד צריך למחקו (ש"מ) **יא]** נ"ל דלא היה בו מעשה (הגר"א) **יב]** לומר שכוח הייתי (ש"מ) **יג]** נ"ל כדמפקינן (יעב"ץ) **יד]** לעיל דב"ד שלמטה (ש"מ) **טו]** נ"ל מביא על הזדון כשגגה קרבן עולה ויורד ואשם (חש"ל עי"ש) **טז]** על זדונו מכות (ש"מ) **יז]** נ"א מ"מ חייב **יח]** נ"ק, **יט]** קרבן הס"ד. ומה"ד אלא רישא למעוטי אוכל ולא אוכל דפטור מקרבן על שגגתו הס"ד (ש"מ) **כ]** נ"ל אוכל ולא אוכל ממלקת וקא מרבי וכו' (ח"נ. ועי' מרא"כ) **כא]** לפייס את חבירו (ש"מ) **כב]** המצוה. דאי מדרב גידל הא אמרינן דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפינן (ש"מ) **כג]** נ"ל שבועה שלא אוכלנה שבועה שלא אוכלנה ואכלה וכו' (ח"נ) **כד]** פעמים דאי איתשיל ראשונה קיימא שניה (ש"מ) **כה]** נ"ל ממלקות (ח"נ מרא"כ) **כו]** לך וא"כ מאי קאמר ומאי שנא וכי נאמר מאי שנא להקשות אדרבא ר"י יתרץ למעוטי אוכל כי היכי דלא תיקשי ליה (ש"מ)

◆

רבינו גרשום

אימא לא ינקה כלל. אפי' ב"ד: **אשכחן שבועת שוא.** דלקי שבועת שוא היינו נשבע לשנות את הידוע לאדם אמר על עמוד של אבן שהוא של זהב או נשבע אם לא ראיתי נחש כקורת בית הבד: **משום דהוה התראת ספק.** שכשמתרין בו היזהר שתאכלנה היום הוא אומר כן אעשה כשאהיה פנוי ועדיין יש שהות הרבה ביום ואם עבר היום ולא אכלה יכול לומר שכחתיה דכל התראה שאינה בשעת מעשה כגון זו הוי התראת ספק ולא שמה התראה שיכול לומר שכחתי ההתראה: **אלא א"ר אבהו תהא.** דלקי על שבועת שקר דאמר שבועה שאכלתי ולא אכל או שבועה שלא אכלתי ואכל קודם השבועה וההוא דקודם השבועה לא הוה מעשה: **ומאי שנא.** באוכל ולא אוכל דאמרת כיון דלית ביה מעשה לא לקי ומ"ש באכלתי ולא אכלתי דאמרת אע"ג דלית ביה מעשה לקי: **בפירוש ריבתה תורה.** שבועת שקר דכתיב לשוא לשוא תרי זמני הלכך בעינן שקר דומיא דשוא לשעבר שנשבעים בחנם [לשנות את הידוע לאדם ואמר על עמוד של אבן שהוא של זהב כו'] היינו כשאכלתי ולא אכלתי ומכזב על מה שהוא יודע לשעבר שאינו כן אף שקר נמי בעינן לשעבר היינו אכלתי ולא אכלתי דלשעבר הוא: **אינו חייב אלא אחת.** דאין שבועה חלה על שבועה: **אבל אכלתי ולא אכלתי לא מייתי קרבן.** אלא לקי: **אבל אכלתי ולא אכלתי מייתי קרבן.** ולקי: **ורישא לא למעוטי אכלתי ולא אכלתי מקרבן אלא למעוטי אוכל ולא אכל.** מקרבן: **ומאי שנא.** דהאי ממעט: **משום דקאי בלהבא.** בשבועה שלא אוכל: **ממעט להבא.** שבועה שאוכל ולא אוכל אבל אכלתי דלשעבר הוא לא ממעט אלא לקי וכדר' אבהו משום דבדבורו עשה מעשה שמקדיש בהמת חולין: **ליראה את השם.** קס"ד דהאי ליראה את השם היינו שתירא אותו שלא תקלל בו חברך וכתיב ביה הפלאה דהיינו מלקות: **אימא** האי ליראה את השם אינו מקלל את חבירו בשם אלא שתירא אותו שלא תהא נשבע בשמו אפילו באמת: אימא האי שבועת ה' תהיה בין שניהם לאו שיהא מותר לכתחילה לישבע באמת אלא משום הכי צריך שבועה כדי להפיס דעתו של בעל הבית ומוטב שיפיס דעתו בממון ולא בשבועה ואם לא רצה ממון אלא שבועה ישבע לו כדי להפיס דעתו אבל ילקה על שבועת אמת דאימא להכי הוא דאתא ליראה את השם ולא למקלל חברו בשם: **ההוא לא מצית אמרת.** דעל שבועת אמת ילקה דהא כתיב קרא אחרינא דשרי דכתיב ובשמו תשבע: **אימא ההוא ובשמו תשבע.** דשרי לישבע לא שרי אלא לדבר מצוה משום לזרוזי נפשיה וכדרב גידל אמר רב: **הא כתב קרא אחרינא ובשמו תשבע.** דתרי זמני כתיב ובשמו תשבע [חד לכדרב גידל וחד] למישרי אפילו שבועת אמת דעלמא ואייתר ליה לירא את (ה') למקלל חברו בשם: **ל"א** ההוא דרב גידל מן ובו תדבק נפקא אלא ובשמו תשבע למה לי אם אינו ענין לשבועת הדיינים דמותרת דנפקא מן שבועת ה' תניהו ענין לשבועה דעלמא ולא לדיינין ואם אינו ענין לשבועה דמצוה דנפקא מן ובו תדבק תניהו ענין לשבועת אמת [א] דחול לירא את השם כו': **ואימא האי ליראה לחייב למוציא שם שמים לבטלה.** הוא דאתא ולא למקלל: האי לא מצית אמרת מקלל את חברו בשם ממי שמוציא שם שמים לבטלה. דהא מקלל (את חבירו) בשם תרי איסורי עביד דמוציא שם לבטלה לקלל את חברו ועוד שמקלל חבירו ודאי לא גרע (ממוציא שם שמים) אלא חמיר: ואנן הכי קא קשיא לן דנימא מוציא שם שמים לבטלה תיסגי ליה במלקות דנימא דלהכי כתיב והפלא אבל מקלל את חברו בשם לא תיסגי ליה במלקות דתרתי עביד:

מסורת הש"ס

א) [עי' שבועות כא. ש"מ]., ב) פסחים סג: מכות טו: שבועות ג: כא., ג) [עי' בתשובת הרשב"א חלק א' סי' קמ"ו. ש"מ]., ד) שבועות ג: כז:, ה) [שבועות ג. כא. כה.], ו) [שם כה.], ז) [שבת קלא: ע"ש מכות יג:], ח) [כלומר שתהיה שבועת שומרים מותרת להפיס דעתו של בעל הבית אבל ילקה על שבועת אמת כשנשבע מעצמו שבועת ביטוי. עיין רמב"ן מ"ע ז' בספר המצות], ט) נדרים ז: חגיגה י., י) ויקרא ה

◆

תורה אור השלם

1. אִם לֹא תִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַכְּתֻבִים בַּסֵּפֶר הַזֶּה לְיִרְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ: דברים כח נח
2. וְהִפְלָא יְיָ אֶת מַכֹּתְךָ וְאֵת מַכּוֹת זַרְעֶךָ מַכּוֹת גְּדֹלוֹת וְנֶאֱמָנוֹת וָחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים: דברים כח נט
3. וְהָיָה אִם בִּן הַכּוֹת הָרָשָׁע וְהִפִּילוֹ הַשֹּׁפֵט וְהִכָּהוּ לְפָנָיו כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ בְּמִסְפָּר: דברים כה ב
4. שְׁבֻעַת יְיָ תִּהְיֶה בֵּין שְׁנֵיהֶם אִם לֹא שָׁלַח יָדוֹ בִּמְלֶאכֶת רֵעֵהוּ וְלָקַח בְּעָלָיו וְלֹא יְשַׁלֵּם: שמות כב י
5. אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ תִּירָא וְאֹתוֹ תַעֲבֹד וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ: דברים ו יג
6. נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ: תהלים קיט קו
7. אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ תִּירָא אֹתוֹ תַעֲבֹד וּבוֹ תִדְבָּק וּבִשְׁמוֹ תִּשָּׁבֵעַ: דברים י כ

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' התם הוא מעשה קא עבד: (ב) רש"י ד"ה לא מייתי וכו' שוא הס"ד ואח"כ מ"ה ר' ישמעאל כו' דאמר:

◆

מוסף רש"י

שבועה שאוכל ככר זה כו' אינו לוקה. פטור ממלקות דלא תשא (פסחים סג:) ומכל מקום חולקים בטעמו של דבר, טעמא דיהיב מר לא יהיב מר, ומר לית ליה טעמא דמר, ולקמן מפרש פלוגתייהו (שבועות ג:). **דלאו שאין בו מעשה הוא.** אבל משום התראת ספק לא הוה מפטר, דהתראת ספק שמה התראה (מכות טז.). **משום דהוה ליה התראת ספק.** וכי מתריה ביה אכלהו היום פן תעבור על השבועה, שמא יעבור שמא לא יעבור על התראתנו, דעדיין יש שהות ביום (פסחים סג:) ספק אם יעבור על התראה אם לאו, שיכול לומר עדיין יש שהות ביום, ואין המתרה יכול לכוין שיעבור היום בתוך כדי דבור של התראה (שבועות כא.) אבל משום לאו שאין בו מעשה לא הוה מפטר דקסבר לאו שאין בו מעשה לוקין עליו (מכות טז.). **אינו חייב אלא אחת.** דמאחר שנשבע עליו שבועה ראשונה נאסרת עליו וכי הדר אישתבע ה"ל נשבע לקיים את המצוה, ותנן (שבועות כז.) נשבע לקיים את המצוה ולא קיים פטור משבועת קרבן (שבועות ד. וכעי"ז שם כא.). **אלא על העתיד.** דדייק להרע או להיטיב (שם ג.). **שנשבעין לקיים את המצות.** כלומר מצוה שיהא אדם נשבע לקיים מצוה כדי שימהר ויזדרז לקיימה (חגיגה י.).

◆

שיטה מקובצת

מלקין אותו ומנקין אותו. פ' בהכאה שיש לו קצבה ומתכפר לו. גליון: **וכתיב והפלא ה' את מכותך הפלאה זו כו'.** ומקלל את חבירו קאתי מאיש כי יקלל את אביו ולא תקלל חרש, ובפ' ד' מיתות דף ס"ו ע"א מפיק ליה כל אדם מנשיא ודיין וחרש:

אימר אפילו שבועת אמת. ואזהרתיה מאת ה' אלהיך תירא א"נ מאם ליראה, וכן במוציא שם שמים לבטלה יש לפרש דאזהרתיה מהכא: **אפילו שבועת אמת.** כגון הנך דאמרינן בשבועות לו ע"א. יככה וזו היא קללה האמורה בתורה בשבועת העדות אימא דהמשביע את חבירו לקי הואיל והוציא... קללה. גליון: **למקלל את חבירו בשם.** ל"א ההוא דרב גידל מן בו תדבק נפקא אלא ובשמו תשבע דכתב קרא למה לי אם אינו ענין לשבועת הדיינין דהא נפקא ליה משבועת ה' תהיה בין שניהם תנהו ענין לשבועה בעלמא דמותר ואם אינו ענין לשבועה דמצוה דמותר דהא נפקא ליה מן בו תדבק תנהו ענין לשבועה דחולין דשריא לירא את השם הנכבד, והפלא ה' את מכותך דכתב רחמנא למה לי ש"מ לחיובו למקלל את חבירו בשם הוא דאתא: **ואימא למוציא שם שמים לבטלה.** עי' בהשמטות בסוף המסכת: **לא תיסגי ליה במלקות.** עי' בהשמטות בסוף המסכת: **תוס' ד"ה ומאי שנא וכו' ור"י פירש ומאי שנא.** נ"א מה ראית לאוקמי כוליה כר"ע לוקמא כר"י וסיפא לא ממעט אכלתי ולא אכלתי ממלקות דודאי לקי כר"י ולא למעוטי אכלתי ולא אכלתי דחייב קרבן דודאי (חייב) [פטור] מקרבן לר"י אלא למעוטי אוכל ולא אוכל ממלקות ומשני קאי בלהבא כלומר ברישא דקתני אוכל ולא אוכל ממעט להבא הא אוכל ולא אוכל אינו חייב במלקות:

[א] נראה דצ"ל אמת דרשות וא"כ ע"כ הך קרא דליראה את השם למקלל חבירו אתי.